

Miljöbalkens krav på egenkontroll

Alla som bedriver en verksamhet måste ha egenkontroll. Den är ett verktyg för att skapa rutiner och se till att din verksamhet lever upp till miljöbalkens krav på hänsyn till hälsa och miljö. Väl fungerande rutiner i verksamheten ger bra förutsättningar för att fel på utrustning och felaktig hantering upptäcks tidigt.

Du omfattas av krav på egenkontroll

Miljöbalken lägger ett ansvar på dig som driver en verksamhet. Du ska planera och kontrollera din verksamhet för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön. I ansvaret ingår en skyldighet att skaffa den kunskap som behövs med hänsyn till vilken sorts verksamhet du bedriver.

Är din verksamhet tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken gäller mer preciserade krav på egenkontroll, enligt förordning om verksamhetsutövares egenkontroll. Om miljöförvaltningen har beslutat om ett kontrollprogram för din verksamhet gäller det parallellt med bestämmelserna om egenkontroll.

Anpassa din egenkontroll

Egenkontrollen ska anpassas till din verksamhet. En komplex verksamhet med stor risk för påverkan på människors hälsa eller miljön behöver därför ha en mer omfattande egenkontroll än en verksamhet som innebär en liten risk. Tillståndspliktiga verksamheter som inte uppfyller egenkontrollförordningen kan bli skyldiga att betala en miljöstraffavgift. För alla verksamheter gäller att miljöförvaltningen kan förelägga om att vidta åtgärder om egenkontrollen är otillräcklig.

Har ditt företag ett miljöledningssystem? Det kan vara ett bra verktyg för din egenkontroll,

men tänk på att det kan behöva kompletteras för att uppfylla kraven.

Tänk på att det kan finnas krav på egenkontroll för din verksamhet enligt annan lagstiftning, t.ex. livsmedelslagstiftningen.

Här hittar du mer information

Vi har mycket information på vår webbplats tillstand.stockholm. Enklast finner du information genom att skriva "egenkontroll" i sökmotorn.

Naturvårdsverket har också mycket informationsmaterial på sin webbplats, www.naturvardsverket.se

- Naturvårdsverkets handbok (2001:3). Egenkontroll en fortlöpande process.
- Egenkontroll för C-verksamheter, fakta 8256, juni 2006, Naturvårdsverket
- Naturvårdsverkets allmänna råd om egenkontroll (NFS 2001:2)
- Förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll (SFS 1998:901)
- Förordningen om miljöstraffavgifter (SFS 1998:950)

Din branschorganisation kan ha tagit fram informationsmaterial anpassad för just din verksamhet.

Har vårt företag en bra egenkontroll?

Här finns ett antal frågor som hjälp för att se om din egenkontroll är heltäckande.

- Vilka miljöregler gäller för vår verksamhet?
- Har vi fördelat ansvaret för egenkontrollen i stort, vem som vid behov vidtar åtgärder och håller rutinerna á jour?
- Kan vi visa för miljöförvaltningen, allmänheten och våra kunder att vi har en bra egenkontroll? Hur har vi dokumenterat vår egenkontroll?
- Har vi tillräcklig kunskap om vår miljöpåverkan? Riskerar vår verksamhet att påverka människor och miljö t.ex. genom buller, transporter eller utsläpp? Gör vi regelbundna riskbedömningar?
- Har vi rutiner för regelbunden kontroll av utsläpp till luft, mark och vatten? Orsakar vår verksamhet lukt, buller eller annat som kan påverka människor och miljön?
- Hur mycket energi använder vi? Vad används den till? Hur produceras energin? Kan vi minska energianvändningen?
- Vilka rutiner har vi för eventuella driftstörningar eller olyckshändelser? Vilka ska vi kontakta och hur? När ska vi kontakta miljöförvaltningen? Vilka åtgärder behöver vi vidta? Hur följer vi upp tillbud för att förebygga nya störningar?
- Har vi tillräckliga drift- och skötselinstruktioner för vår utrustning och eventuella reningsanläggningar, t.ex. oljeavskiljare eller reningsfilter? Kontrollerar vi att utrustningen hålls i gott skick?
- Hur förvarar och hanterar vi kemikalier? Kan rutinerna för kemikaliehantering förbättras? Behövs bättre märkning, finns säkerhetsdatablad tillgängliga, har vi en kemikalieförteckning?
- Kan vi byta ut kemikalier, råvaror, processer och energikällor mot sådana som är mindre miljö- och hälsofarliga? Kan vi minska användningen?
- Har vi möjlighet att påverka hur transporter sker till och från verksamheten? Kan transporterna minskas eller bli mer miljöanpassade?
- Kan vi minska mängden avfall? Kan avfallet sorteras bättre, återanvändas eller återvinnas?
- Finns det farligt avfall i verksamheten? Kan vi förbättra hantering? Förvaras det säkert? Behövs bättre märkning? Upprättas transportdokument?
- Hur gör vi om det kommer in synpunkter eller klagomål på vår verksamhet?